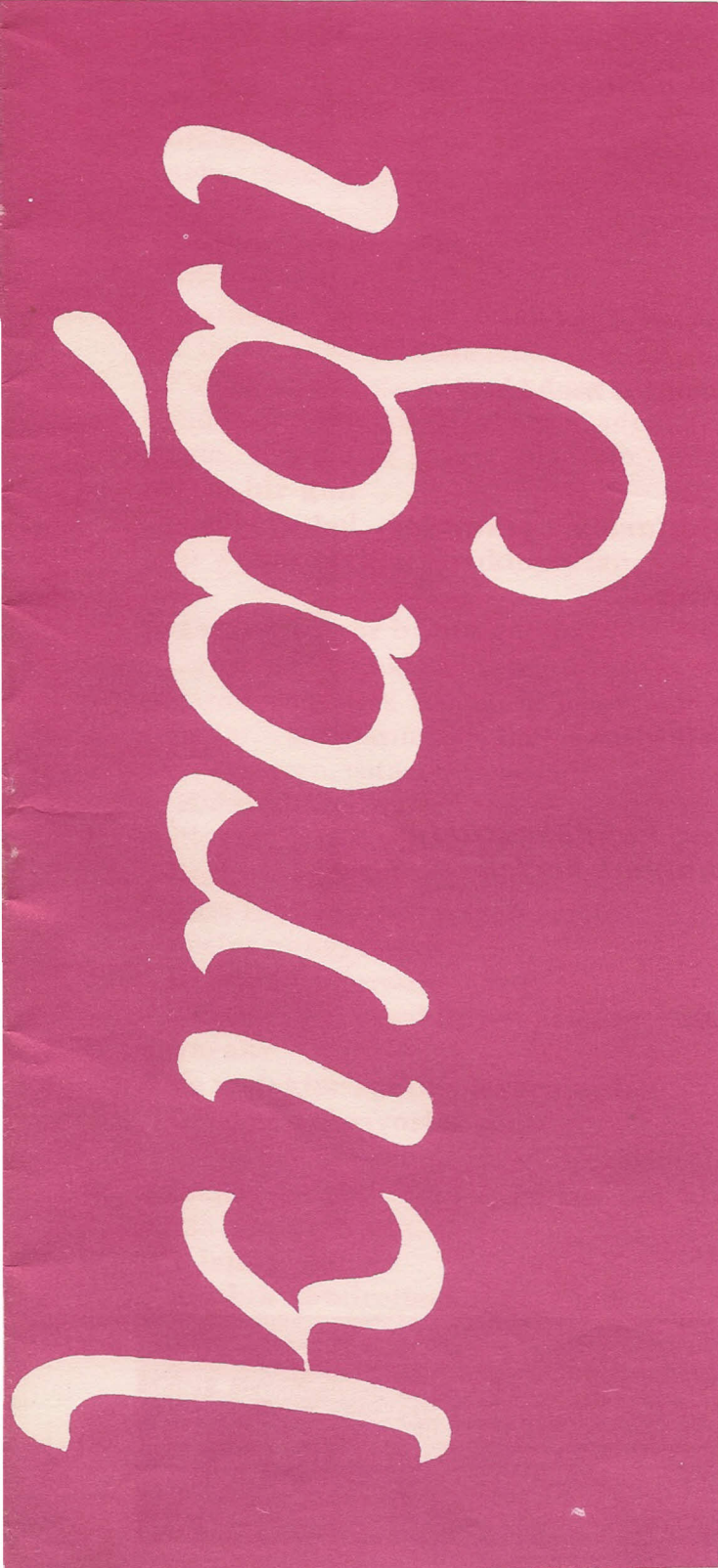

BU SAYIDA

MUSTAFA PINARBAŞI

Ankara Uzak 2

O.ADEM SELÇUK

Su ve Zamana Dair 3

Ali BÜYÜKÇAPAR

Firdevs 3

M. AYCI ile..... 4

ÜLKÜ AKSOY

Üç Beyaz 5

TAYYİB ATMACA

Ruanda 6

MEHMET NARLI

Şiir Üzerine Denemeler-IV- 7

HASAN EJDERHA

Pınar 8-9

BURHAN SAKALLI

Kalbim CoğrafyasıdırHüznün 10

SÂCİDE ULUSOY

Delinin dileği 10

ABDULLAH YİĞİTOĞLU

Bulamadım 11

SÂCİDE HÂLE TÜTEKÇİ

Harman Kalmadı 11

CENGİZ COŞKUN

Yâran..... 12

CEVAT AKKANAT

Şiirin İpek Sesi 13-15

EYYÜP YÜKSEL

Özlem ve Bekleyiş 16

ANKARA UZAK

*ne vakit dinlesem akan sulardan mûnis bu özlemi
ankaradasın
ve orhan âbi'den bir filoloji okuyorsun
memleket batıyor umurunda değil
ulus'ta mis gibi kokoreç kokuyorsun*

*ne vakit ağlasam, elde yok drina
üç-beş militanın ağzındadır şiiryarısı gece
sevgimiz azaldıkça sokaklar çoğalıyor
gözlerini arıyorum uçsuz çam ormanı mehâbetli
serde gençlik var ne de olsa
bir de sevdâ*

*ne vakit umut etsem, bu kalabalıklara bir çıkar yol
ankaradasın
başıboş bir ıslık düşüyor dudağına
ya da yasalaştıran fukaralığı
bir sükûtun indifâi
ve sen düşünmedin hiç
kurşun yememiş bir çocuğun aclığını*

*ankaradasın
bir ihtilâl kedisi geciyor önünden, hafif öksürüklü
ve alıp yürüyor sıhhiye'de bir unutmak korteji
biliyorum, ne yapsan
ne kadar kötü koksan da
bu gönül iflâh olmayacak*

*yaram derin
ankara uzak*

KIRIĞI: Şiir Dergisi • Kirkbeşgünde bir çıkar • Sahibi ve yazı İşleri Müdürü • Cengiz Coşkun • Genel Yayın Yönetmeni: • Tayyib Atmaca • Yayın Koordinatörü: • Mehmet Durmaz • Abone Dağıtım: Ercan Sağlam • Para ile satılmaz/ ağanın (alanın) eli tutulmaz. Posta Çeki Hesap Numarası: Tayyib Atmaca 507532 Okuyucusuna gönderilir. • Gelen her mektup cevaplanır • gönderdiğiniz her mektup için iki mektup pulu göndermeniz rica olunur. • Yazışma Adresi: Atatürk cad. 39. Sk. No:19 041820 Osmaniye/ADANA • Telefonlar (322) İş: C.C: 812 42 10 Ev: T.A: 812 72 56 Ev: M.D.: 822 17 68 Dizgi, Montaj, Baskı: Akdeniz Ofset Matbaacılık- Tel: 814 84 59 Osmaniye/ADANA

SU VE ZAMANA DAİR

*Ol sudur ki, nasıl akacağını bilir
Boşunadır telaşın.
Kadim usuldur, değişmez
Her gece bir gündüze gebedir,
Ağrımazın başın.*

*İster taşları bağla, ister yelkovanları
Nereye dek uğraşın?
Suların gençliği, toprağın bereketi
Aşikâr bir rüyadır âlemde
Ne sırrın kalır, ne sırdaşın.*

*Dün elinden tutuğun bebek
Bakarsın kolunda yoldaşın.
Zamanla uzaklaşır, renkler ve sesler
Kopar uçurtmanın ipi en kalın yerinden
Hicranla biter savaşın.*

Ali BÜYÜKÇAPAR

FİRDEVS

*Işık demetleri saçılır dört yana
Öteler aydınlanır sözler belirir
Çıplak yamaçlara vurur ikindi güneşi*

*Başımda yılların özlemi
Baharın tomurcukların
Nazlı keleşim ahdimin vefalı
Sürgünümün beratı
Kumsallar sildi ayak izlerimi
Denizlerin mavilikleri gözlerimde*

*Kaç tufan gördüm martısız
Kara yok, içimde büyüdü özlemin
Turunc yeşili ile gel*

*Toprağın yürüyen sesi ile
Rebabım kollarımda nağmelerim sensiz.*

MEHMET AYCI İLE ŞİİR VE ŞAİR ÜZERİNE

KIRAĞI : Klasikleşmiş bir soru soralım, kimdir Mehmet Aycı?

MEHMET AYCI : 1971 yılında Samimbeyli'de doğmuşum. Ankara'da yaşıyorum. Dostlarımin bir kısmı şair olarak biliyor beni. Bir isim sahibi olmanın ne anlama geldiğini bilmiyorum. Dünyaya gelmenin korkunçluğunu seyrediyorum sadece. Mehmet Aycı... Sıradan bir insan. Modern "beşer" in gözünde gittikçe nesneleşen bir "birey!"

KIRAĞI : Size Selam Getirdim, Sel, İkinci Yürek... Acemilik uğraşı dediğin üç kitabın. Sonra Sabır Dergisi tecrübesi. Kendinle kavga ede ede şiire doğru yürüyorsun. Nedir yürüdüğünü söylediğin şiir?

MEHMET AYCI: Biz şairler şiirin "kim"liğini ya da "ne"liğini bütünüyle kavrayamıyoruz. Her tanımda eksik kalan bir şeyler var, bir şeyler, şiirin ifade edilemeyen yanı bu. İsimlendiremiyorsunuz içinde olanı. Akif'in deyimiyle hissediyor söyleyemiyorsunuz. Yeryüzünde bütün şiirler kelimeyle kirlenmiş şiirlerdir. Dil şiiri kirletiyor. Biz; kirlenmiş, insan kelamı değmiş ilhamı şiir sanıyoruz da haberimiz yok. Mahkumiyeti tescil edilmiş bir sanık, kime karşı kendisini savunur? Şair sürgün olmuşluğunun farkında olan insandır. Bu farkında oluş anlatılamaz, yaşanamaz da. Mahkumuz çünkü, hayata mahkumuz. Belki düşsel planda görebiliriz şiirin nesnel karşılığını, rüyada görebiliriz. Kelimeye değmemiş şiir gerçek ve saf şiirdir. Bildiğimiz şiir ise şiirin kelime giymiş, yani kirlenmiş, yani insanileşmiş halidir. Onun için Kur'an şiir değildir. Allah hikmeti gereği Kur'anın dilini kendisi seçmiştir. O Allah kelamı kirli olmaktan, şiir olmaktan münezzehtir. Şüphesiz Peygamberde şiir değildir.

KIRAĞI : Şair olarak birbirimizi anlayabiliyormuyuz? Şiirin misyonu nedir ya da kimin şairisin?

MEHMET AYCI: Biz şiiri ideolojilerin emrine vermişiz. Ulvi yönümüzü beşeri olanın en çirkinine feda etmekten çekinmemişiz.

Kafalarımız parsellendiği için birbirimizi anlamakta da çekingen davranmışız. Sosyalistsek Zarifoğlu'nu değilsek Nazım'ı okumamışız. Eski deyip Şeyh Galib'i hiç okumamışız. Kendi odamıza çekilmiş, kendi hüznümüzü, kendi yalnızlığımızı işin kolayına kaçarak dile getirmişiz. Kendi namıma söylüyorum, gecekondur şiirler yazmışım. En güzel duyuşları en berbat yerlerde harcamışım. Oysa şiir bir işçilik gerektirir, ilham inşa edilmek ister. Ümraniyedeki gecekondur ile Sultanahmet Camii aynı kefeye konamaz. Ama ikisi de binadır, ikisi de benzer malzemelerle yapılmıştır. Bana "farkına varma" eyleminde yol gösteren, yardımcı olan dostlarımdan Allah razı olsun diyorum. Kafamı ellerimin arasına alıyor ve düşünüyorum, şiirle aramda bir dünya kadar mesafe var. Şiirin misyonu nedir, onu da bilmiyorum. Eğer ürpermek için şiir okunuyorsa bu şiir olmamalı. Aslında şiir gelirken "ne için geldiği" olgusunu da beraberinde getirir. Yalnız vesveseyi şiirden ayıralım. Vesvese de başka bir şekilde kalbi ürpertir. Fıtrata uygun olmayan, ruhu ayağa kaldırmayan şiir, şiir değil sihirdir. Allah şairi böyle şiirin, toplumu da böyle şairin şerrinden korusun.

KIRAĞI: Bazı sesler şiir tükendi diyorlar, şiir tükenir mi sence?

MEHMET AYCI: İnsan tükenirse, aşk tükenirse, o aman şiir de tükenir. Anlam da tükenir o zaman. Kıyamet kopar. Medeniyet tarihinin odağı insansa, edebiyat tarihinin odağı da şiir. İnsanın olduğu yerde mutlaka şiir olacaktır. Kavimler helak olabilir, denizler kıtaları yutabilir. Kalıcı olan şiirdir. "Baki kalan şu kubbede hoş bir sada!" Bir sosyolog insanın doğa, tarih ve toplum zindanından bilimle, "ben" zindanından ise aşkla kurtulabileceğini söyler. Aşk, yani şiirin anası, yani en fazla anlattığı şiirin. Bir canlı türü olarak insan değişmedikçe şiir tükenmez diyorum.

KIRAĞI: Seksen sonrası kuşağın bir müntesibi olarak nasıl görüyorsun Türkiye'de şiiri?

ÜÇ BEYAZ

Bir örtü inmiş üstüne

Ak pak

Kundak mı desem

Gelinlik mi desem

Yoksa kefen mi?

Bir bebek saflığını o örtü

Yoksa suskunluğu genç kızlığından mı

Yolcu yolundadır hüznü ondan mı

Bebek mi, gelin mi, ölümüdür o

Bir örtü inmiş üstüne

Ak pak

Kundak mı desem

Gelinlik mi desem

Yoksa kefen mi?

O örtü

Hayatımızın üç beyazı

Dönem dönem kâh kışdır kâh yazı

Karar vermek pek güçtür

Bebek mi, gelin mi, ölü mü

Bir örtü inmiş üstüne

Ak pak

Kundak mı desem

Gelinlik mi desem

Yoksa kefen mi?

MEHMET AYCI: Kuşak olgusuna farklı ba- Bir trajedi yaşıyoruz. Bosna'dan Keşmir'e, kıyorum. Bindokuzyüzyirmiş devrimi Türk Kırım'dan Cezayir'e, Ruandaya kadar bir tra- şiiri için bir dönüm noktası. İyi bir dönüm dedi. Çağını anlamak, çağını kayda geçirmek noktası değil tabi. Henüz Bin-bir sanatçının ilk görevlerinden biri ol- dokuzyüzyirmiş'te doğanların şiiri resmen malıydı. Tekrar ediyorum, kimseyi suç- ve cebri olarak hafızalara kazınıyor. Kı- lamıyorum. Kimseye bir şey söylemek is- sırlaştırma operasyonu. Mezkur devrim ha- temiyorum. Suçlu benim. Dökülen bunca yatın bütün sahasını olduğu gibi şiiri de vur- kanın, bunca gözyaşının hesabını benden so- du. Çalınmış kavramlarımız var. rabilirsiniz.

Duyarlılığınız köreltilmiş. Şiir toprağına dö- KIRAGI: Anadolu dergiciliğinin zor- nemiyor, uygarlığına dönemiyor. Modernizme luğunu bilen birisin. Taşra kökenli birisi "sözle direnmek" ten dem vuranlar sınıfta olarak "taşra" olgusuna nasıl ba- kaldı bu sınavda. Biz çiçekleri kart- kıyorsun? Taşralı suçlaması meşru bir postallardan koklamaya mecbur olmuşuz. suçlamamıdır?

Cumhuriyet Türkiye'sinin köksüz ve öksüz MEHMET AYCI: Taşralı suçlaması modası kuşaklarından bir kuşak! Tırnaklarımızla ay- geçmiş bir suçlama. Saltanata yakın İstanbul na temizlemeye uğraşıyoruz. Yüzümüz yan- ulema ve şüerasının miras bıraktığı "sen taş- gın içinde, yeryüzümüz kan ralısin!" tanımlaması artık gericilik ala-

KIRAGI: Çağına duyarsız mı kalıyor şa- ir?

MEHMET AYCI: Kimseyi suçlamak is- temiyorum.

"Afrika'da öldürülse bir yerli

canı benden çıkıyor

seni bildim bileli." diyor Kapkınar. Sanki be-

lananlardan yanayım. Suçlayanlar İsmet nim yerime söylemiş bu mısraları. Göz- Özel'in deyimiyle "kaypak ilgilerin" insanı ol- bebeğini oyan hançer nasıl acı verirse bedene, muşlar. Küçük dağları da, büyük dağları da düşünce yangınıma benzin taşıyor kelimeler. şüphesiz Allah yarattı.

nahta fazlalıkları vardır. İsteyen en uzak ka- sabada bile isterse sanatta derinleşebilir. "Taşralı" suçlamasını dudaklarınızda ironik bir tebessümle geçiştirebilirsiniz. Ben suç- lananlardan yanayım. Suçlayanlar İsmet Özel'in deyimiyle "kaypak ilgilerin" insanı ol- küçük dağları da, büyük dağları da düşünce yangınıma benzin taşıyor kelimeler. şüphesiz Allah yarattı.

RUANDA

*Kadın özgürlükten kalma ninniler söylüyor
memesi boş çocuk aç, ağlıyor
yalnızlık ve ölüm
kıyametten bir sahne
havaya suya sinen ölüm
bir ağacın ardından bir çığlığın ortasından
kurbanlarını seyrediyordu*

*Daha dün annenin kucacı bir bahçeydi
sardıkça yavrusunu yüreği kanatlanıp
ülkesinin göğünde özgürce uçuyordu*

*Şimdi mülteci kampında
ne emzirdikçe bereket akıyor memelerinden
ne elleri şevkât devşiriyor
yüreğinden yanardağlar
dudaklarında lav*

*çocuk farkında değil olan bitenin
babası geride kalmış arkadaşları yok
bir uzun yolculuk başlamış
kimi göle kimi toprağa ulaşmış
zaman ilerliyor vakit daralıyor
anne hâlâ özgürlük üstüne ninniler söylüyor*

*Ölüm sessiz adımlarla yaklaşıyor kadına
kadın yorulmuş, çocuk uykusuz
ellerini aldı avuçlarına
annenin elleri kor
çocuk gözyaşıyla evreni sulamada
anne kurumuş bir ağaç gibi devrildi arkasına*

*Çocuk doğrulup oturdu annesinin karnına
yarım kalan ninniye ağıtla tutuşturdu
Toprak kucacını açmış
Dünya sırtını dönmüş
Yüreği ana kara beyaz yüzlü insanlar
Özgürlük üstüne nutuklar atadursun
Çocuğu bir gül gibi söktüler toprağından
beyaz köpük dökülürken annesinin ağzından*

ŞİİR ÜZERİNE DENEMELER - IV -

ŞİİRDE GİBİ OLMAK

İnsanoğlu hayatıyla açık olmadığı bir gerçekliği kavrayamaz. Eğer insan, o gerçekliği kavramaya zorlanırsa veya önemsenen insanların, o gerçekliği kavrayan insanlar olduğunu farkederse "kavramış gibi" yapar. Bu "gibi yapmak" sanatından politikasına kadar, memurundan esnafına kadar, öğretmeninden öğrencisine kadar hemen her alanda, kendini, farklı oranlarda göstermektedir. Biz "gibi olma", "gibi yapma" yı, edebiyatın hem "kendi olmaya" hem "gibi olma" ya en uygun alanında konuşmaya çalışacağız.

Şiirdeki "gibi yapma"yı anlamak, anladığını söyleyebilmek biraz daha zordur diğer alanlara göre. Bir çocuk; kocaman oldum, dediğinde, kocaman olmuş gibi yaptığını dikkate almadan biliriz. Doktorculuğunu, evciliğini, gülerək karşılarız. Ama bir şairin, benzetmecilik, istiarecilik, imgecilik yaptığını nasıl anlayacağız?

Şair ile Şiir aynı yerde midir?

Bazı keskin ve kaba tespitler yapabiliriz, şairle şiirin aynı yerde olup olmadığı hususunda. Şiire, daha çok politik, reklamcı gözlükle ve yüzeysel bakanların yaptığı gibi. O zaman üç beş tane diyeceğimiz, üç beş tane de seveceğimiz şair olur ve biz rahatlarız. Ama bu gibi değerlendirmeler bizim asıl değinmek istediğimiz, şairle şiirin aynı yerde olup olmaması ile yakından ilgili değildir.

Şiir, ister kelimeyle kurulsun, ister imgeyle. Şairi, kelime seçimine imgelem düzenine götüren, şairin algılayış, özümseyiş ve yaşayış biçimini belirleyen bilgi, gelenek, inanç ve kültürdür. Şairin duyarlılığı bu yatay zemin üzerinde keskinleşir. Şairin, şiirini kurmak için geçirdiği evreler bu yatay zeminle buluşan dikey bir çabadır. Bu keskinleşen duyarlılıkla kelimeye ve imgeye uzanan şairin, bu zeminden çok uzak bir bölgede şiirini yertmesi beklenemez.

İlhan Berk, "İbn-i Hacer Heytemi'ye Göre bir Ulunun hayatı Üstüne Konuşmalar" adlı şiirinin nasıl oluştuğunu şöyle anlatır: "Söz konusu şiir, İbn-i Hacer Heytemiye'nin yazdığı "İmam-ı Azam'ın Menkıbeleri" adlı bir kitaptan çıkmıştır. Elbette bu kitabı da öbürleri gibi dili, anlatışı için aldım. Öyle okudum. Okurken ben, her kitapta sevdiğim tümceleri, paragrafları, sayfaları çizerim. Altını çizdiğim satırlardan, İmam-ı Azam'ın yaşamı üstüne bir şiir oluşacakmış duygusuna kapıldım. Sonra onları (altı çizilen satırları) tutup rastgele bir kağıda geçirdim. Altını çizdiğim ilk cümle "Onunla bir sene beraber kaldım, yatağa yaslandığını görmedim" oldu. Bu tümce bende, birden bütün şiiri oluşturdu." (1) Sadece dili ve anlatışı için okuduğu kitaptan altını çizdiği cümleleri altalta getirerek şiirini oluşturur. İlhan Berk'in anlam peşinde olmadığını biliyoruz. Bu yüzden, İmam-ı Azam'ın neden hiç arkasına yaslanmadığını, neden ticarete yaptığı kârın hepsini

dağıttığını, neden borçlusunun ağacının gölgesinde oturmadığını düşünmesini ve bunu bir insanî öz olarak şiirinde duyurmasını beklemiyoruz. Zaten insanoğlu hayatıyla kapalı olduğu bir gerçekliği kavrayamaz da. Ama söz konusu şiirde kurduğu imgeler İlhan Berk'in midir? İmge mi kurmuştur, imgecilik mi yapmıştır? İşte "Şairle şiir aynı yerde midir" sorusunu buna benzer artistik kaçakçılığı anlatabilmek için sormuştuk. Anlamı iteleyeni, insan da başlayan, insan da biten, (İkinci yeni Türk Şiirinde bazı açılımlar da gerçekleştirilmiştir; ama bu yazının anlatmak istediği ile yakından ilgili olmadığı için ele alınmıştır) bir şiir anlayışının, O'ndan gelen ve O'na giden bir dünyada ortaya çıkardığı şiir "gibi imgelerle" kurulmuş olur. Elbette "şairin hayatıyla şiirinde verdiği görüntüsü arasında her zaman tam bir korrelasyon var farzetmek yalın olur. Belki gerçekten şairin en iç varlığı şiirindeki varlığıdır. Ama bir yandan bu iç varlığın ne olduğunu tespit etmenin güçlüğüne itiraf etmeliyiz." (2) Evet şairin iç varlığını tespit etmek güçtür ama bu "iç varlık"ın ne olduğunu şairin kendisi bize veriyorsa o zaman bu "iç varlık"la, şiirdeki görüntüsünü tartışma konusu yapabiliriz.

Okur, kendisine ulaşan şiirdeki seviyeyi, şairinde de var kabul eder. Bu bir ön kabul de olsa böyledir. Şiirdeki benzetmeler, kesitler, kelimeler veya ne olduğu anlaşılmayan şeyler okuru, bu kabule götürür. Bunun tam tersi de olur bazan: Okur, "İçkin ve aşkın" nitelikler taşımayan bir şiirin şairini de dar dünyada yaşıyor Yanabilir. Ne var bunda denebilir. Belki gerçekten önemli değildir bunlar. Ama Cumhuriyet dönemi milli şairlerin, Anadolu'yu yazdıkları halde, insanımızın uzağına düşüklerini; İkincisi Yeni'nin geleneğe kapı açmasına rağmen, geleneğe adım attıramayışını düşündükçe, bunun önemli olduğunu kavramak zorlaşmıyor.

Eğer şiirdeki istiareler, semboller, imgeler, insanın iç dünyasında bir gelişmeye, heyecana, bilgilenmeye, hatta bir hükme vesile oluyorsa, düşünmeye sevk ediyorsa, şairin seviyesi ve niyeti elbette önemlidir. Gerçi çarpıcı benzetmeler, yeni birleşimler var gibi görünse bile şiir okumaya hazırlıklı olanlar bir "şiir okuma kılavuzu" edinenler, öz ve biçimin iç dünyada bütünleşmesinden doğan ve artık sadece bir imge olmaktan çıkan o kuşatıcı gücü farkedirler ve şairin "gibi imge" kullanıp kullanmadığını anlayabilirler. Ama bu ayrıcalıklı konuda olmayanlar, şiirin ön yüzüne bakanlar belki de şairin "imgecilik", "benzetmecilik" yaptığını anlamayacaklar ve bütünlük ihtiyaçlarını, insanî duyarlılıkla bir şairin sadece artistik iştahına, terkedeceklerdir. Bundan herhalde şair de sorumludur.

(1) İlhan Berk, Şairin Toprağı, Simavî yayınları, İst.1992,s.41

(2) Sezai Karakoç, Edebiyat Yazıları-1-, Diriliş yayınları,İst.1982,s.49.

Hasan EJDERHA

PINAR

*Hanidir çiçeklerin gülüştüğü yolların ahengi
O hangi zamanlardı ki konuşturdu dikenleri
Çiçeklerin aşkını söyle pınar
Günü gelirse saklanmaz yar*

*Gün doğar
Can doğar
Gönlüme senden hasret yağar*

*Bana ak pınar
Beni, yak pınar*

*Pınar aktı, ben aktım, herşey akmakta şimdi
Senden kanatlar taşır ruhumun kanatları
Yeşerdi tarlalarda can bideri
Gelmekte ak soyun atlıları*

*Ah nerden doğarsın bir bilsem pınar
Damladığın ak toprak olsam pınar*

*Söyle pınar
Söyle pınar
Pınar söyle*

*Siğim siğim aktığın gözleri söyle
Od'unla yaktığın bizleri söyle*

*Pınar söyle
Pınar söyle
Söyle pınar*

*Yanmayı yanmak bilen bizleri söyle
Seninle tutuşan közleri söyle*

*Ak, pınar
Yak pınar
Kalk! pınar*

*Silahları çatlatan kemiklerim gıcırda
Ağladığıma sevin sin kuşlar
Pınar... Nerelere gitsem senin akışın karşılar
İzler düşer de bombalara bir yetim
Paslanır tetiklerin gölgesinde hürriyetim
Pınar, pınar nedir benim bu halim
Sopayla kolları kırılan Filistinli bir çocuğun
Göz yaşlarından tut da
Kırmızı bir semerdeki mavi boncuğun
Hasretine kadar her şey acı veriyor bana*

*Pınar...
Varlığım cebimde yara
Pınar yetiş imdadıma
Susadım kutlu yağmurlara
Pınar söylemiş miydin sana
-Satılan mal geri alınmaz- levhalarının ihanetini
Metropolde bir dervişin akibetini
Banka kuyruklarında bayılan ihtiyarları ya da*

*Pınar...
Diyar diyar dolaşan satıcılar
Heybelerini neden unuttular hanlarda
Aşına oldukları yolların dönüşüne mi çabaları
Niçin sevinmez artık çocuklar bayramlarda
Benimse halimi anlatmada kelimeler ağyar*

*Biz neler unuttuk geldiğimiz yerlerde
Ya bizi beklerse oralarda yar
Sen geri dönme yürü pınar
Benim gönlüm daha, diri pınar*

*Pınar, nedir bir bilsem hal'ine teesiri sükutun
Senin müessirin bana her gün
Bin kapının içinde aradığım kapıyı söyler
Dönen pervaneler saatleri zaman,
Senin akışın yurtları mekan eyler
Ben de ise arkana sürünen bu fakir can
Varlığına şiirler, türküler söyler*

*Melaykelerin çektikleri Anadolu resimlerinde
Yanyana çıkmalısınız ikimiz
Pınar seninle biz, güllerin konuştuğu mevsimlerde
Yoklara batmış varlığımızın akışına sebep,
Suları gören kuşları, vuran adamlar gördük
Bilmek nedir varlık içinde bilecek*

*Bildik pınar
Yitirdiklerimizle öldük
Bildiklerimizle dirildik
Yürü pınar
Yürü pınar
Bizi çağırır yar*

*Bin kapı açıldı, bir kapıdan girdik pınar
Güneş her yeri ısıtır, bir yerden doğar pınar
Çok susadım, beni suvar pınar
Lakin, sana daha çok muhtaç yıldızlar
Beni korlar içinde kor sensiz gidişim
Pınar, seninle yürüyüşüm
Gönlüme ateşler koymalı demirden
İşte o zaman ben
Lavların aktığı dağlardan yüreğime damlarım
Suvarırım her yeri, atlar terler boncuk boncuk
Hanlar selam durur bize, sürer kutlu yolculuk*

*Buğum buğum buğulanır dilimde selamlar
Pınar, kelimelerin kanatlandığı anlar
Senden ezgiler dizilir de yollara
Toplar analar, çocuklar ve gelinlik kızlar
Ne varsa parayla satılan dünyada
Gönül dükkanına hürmetsizdirler
Söyle pınar, hangi maldan eder şairler*

*Şairlere ak pınar
Şairleri yak pınar
Köze basınca kaçan
Şairlere gülüşün yıldızlar.*

Burhan SAKALLI

KALBİM COĞRAFYASIDIR HÜZNÜN

*Kaç zamandır böylesine vurgun yememiştim.
Delişmen günlerin kaybettiğinden beri Sakarya,
Onulmaz yaraların kuzgun kuşları başımda.
Dilimizde bir hicranın türküsü
Nil'in, Fırat'ın, Dicle'nin.
Serazat yaşar Kızılırmak,
Aşındıramaz gayri taşları.*

*Mağlup bir ömürdür harcadığımız.
Filistin en buruk yanımızdır.
Şirazesiydi, gönlümüzün Kudüs.
Şimdi serapa hüzündür encamım.
Halim içler acısı:
Kalbi çalınmış ülkenin çocuklarına has
Halim; kalpte kurşun yarası*

*Kıblesini esir görmek bana nasip oldu
Mescid-i Aksa kaç zamandır viran
Hindikuşlar'dadır şehadetin muştusu kaç yıldır
Asya'da mecrasını yitirmiş akarsular
Saçlarımızda yüzyıllık yorgunluk,
Gözlerimizde mukaddimesi yağmurun
Kalbim coğrafyasıdır hüznün
Ya da Ortadoğu'nun.....*

Sâcide ULUSOY

DELİNİN DİLEĞİ

*Her çocuk rüyasında şekerler görmek ister
Her çiçek yüzüne gülecek güneşler
Her küçük kuş yıldızlara uçup gezmek
Ya ben ne istiyorum bu dünyadan
Bir deli olduğuma göre
Delinin de dilediği birşey olsa gerek
Kendi dünyamda
Sevdiklerimle oyuncaklarımla OYNAMAK*

Abdullah YİĞİTOĞLU

BULAMADIM

*Bir gün kopuz bir gün neyle
Bir bağlama bir de meyle
Bin bir türlü ifâdeyle*

Sazda sözü bulamadım

Sazı sözsüz çalamadım

Sarp yollarda izler sürdüm

Yalın ayak size vardım

Kapınızı çaldım durdum

Sizde sizi bulamadım

Sizde sizsiz kalamadım

Ömrüm geçti gurbet elde

Bazen handa bazen yolda

Çile dolu otuz yılda

Bizde bizi bulamadım

Bizde bizsiz gülemedim

Deryalara girdim ama

İlim irfân gördüm ama

Kabukları kırdım ama

Özde özü bulamadım

Özde özsüz olamadım

Sâcide Hâle TÜFEKÇİ

**HARMAN KALMADI HASAT KALMADI
AŞK KALMADI**

*Bir gülüşün bir de sen vardın
Geceleri seyrederken ruh aynamdan
Gündüz yansdı gözlerine güzelim
Gülüşünü yitirdin önce*

*Bir gülüşün bir de sen vardın
Saçlarını denizlerle tarardın
Rahmet yağmurların ki denizlere yağardı
Denizler parlardı,
Kesilince yağmurların denizler de ağladı
Bu yüzden gülüşünü yitirdin önce*

*Bir gülüşün bir de sen vardın
Umudu sevgiye eker hasatta gül toplardın*

*Bir aşk sonrası
Umutlar dağlara kaçtı
Sevgiler yalnız kaldı
Harman kalmadı, hasat kalmadı, aşk kalmadı
Ve nihayet sen sendeki seni yitirdin
Artık ne bir gülüşün var
Ne de
Hayran olduğum sen*

Cengiz COŞKUN

**YÂRAN OLMADIĞI İÇİN YARAN VAR
YÂRAN OLSA KEŞKE YARANI SARAR**

*Kafası karışık adam kelimelere yaslanarak geliyor
Bir kalkan yapıyor kallavi
Bir kılıç
Acımasız sivri
Ayrım gözetmeden vuruyor*

*Bir kadın yontuyor kelimelerden
Ya şuh dolgun
Ya veremli ince*

*Kafası karışık adam kelimeleri diline doluyor
Eğip büküyor
Eğilip bükülüyor
Kirkidini vuruyor
Bir libas dokuyor kelimelerden
Yedi iklim dört mevsim
Donanıyor*

*Kafası karışık adam kelimeleri güdüyor
Bir gerilla türküsü söylüyor
Bir gecekondlu baladı
Mermiler düşüyor kelimelere
Bubi tuzakları
Mayınlar*

*Bir dünya kuruyor kelimelerden
Em yerine
Kelime basıyor yaralarına
Kelime
Zehirli bir ok olup
İşliyor beynine.*

ŞİİRİN İPEK SESİ

1- Önce başlık, Neden "Şiirin İpek Sesi?" Nedir bu ses?

Böceğin etrafına duvar çıkarken çıkardığı ses?

Fırtınaların sesi? Taşların çarpınması? Fı-sıltılar? Kuğuların serin suları? Hay-kırışlar? Kurbağa vak vakları?

Yahya Kemal ve Ahmet Hâşim'in for-mülleri mi yoksa? Şiir=Musiki?

Kırk yıllık sabır yani. Kırmızı, sarı, siyah, yeşil, beyaz bütün renklerin cümbüşü. Yani, raks?

Yahut, Klasik şiirimizin ırmaklarca ça-ğıldayışı olmasın?

Ses:

Avâzeyi bu âleme Dâvud gibi sal

Bâki kalan bu kubbede hoş bir sadâ imiş (Bâki)

"Ses"e inşallah devam edeceğiz.

2- "Ses"i söz takip ediyor. Kısaca Nef'i de-sek, şimdilik yetinsek:

Söz:

Güherdir söz ana hikmet-i şehdir kıy-met

Revâ böyle meta'ın çekile hüsrânı.

(Söz bir cevherdir ki, pâdişahın lütuf ve keremi ona değer verdirir. Böyle bir metân sahibi olan hüsrâna uğrar mı?)

Pâdişahları gelecekte unutturmayan da sözdür:

Kim bilirdi şuarâ olmasa ger sâbıkda

Dehre devletle gelip yine giden şâhânı. (Nef'i)

(Eğer şairler olmasaydı eskiden devletle dünyaya gelip giden pâdişahları kim bilir, tanırdı.)

3- Ya anlam?

"Mâna araştırmak için şiiri deşmek, te-rennümü yaz gecelerinin yıldızlarını râşe içinde bırakan (ürperen) zavallı kuşu eti

için öldürmekten farklı olmasa gerek." di-Hatırlatmak bizden. Katılıp katılmamak ay-rı bir mesele.

4- "Şiir nedir? Sualî çok eski ve pek çetin." Necip Fazıl.

Tarifsizlik ve keder. Şiirin tarifi, işte bu. Bu, bizim.

5- Şiir ve Ahlâk.

"Hayata ayak uyduramayan ahlâksızdır. Şiir ayak uyduramayacak! Şair zamana uy-mayacak. Ne duruyorsunuz, küfredin!"

Evet, şiir ve küfür ve bir bozgunun son hastalıklı tohumlarından bir isim: Metin Celâl.(1)

"--Tebrik ederim Metin Celâl!"

Garip'in piç edip sokağa saldıgı berduş, uyuşuk, serseri, yobaz, cünup, psiko-olay bir küçük: Küçük İskender.(2)

Ankara'nın Kızılay, İzmir'in Kordon ve İs-tanbul'un Beyoğlu meyhanelerinden il-hamlanan, Yahudî-Hristiyan finansmanlı, İncil ve Tevrat istiareli, yaldızlı, renkli, acı-lı, işçisiz işçi sınıflı "sol tefrika"nın dünyası: Küfür!

6- Sükût.

Efendim, imkânsızlıklar otağı kıraç bir İç Anadolu kasabasından Türkiye şiir gün-demini kovalamaya çalışsakta, ya-kalayamayacağımızın bilinci içinde kıv-ranıyoruz.

Acımızı dindirecek sayfayı ka-ralayabildiğimiz için şükürler Hakkâ...

7- "kuşları

güneşi çok seviyorum anne

ekmeği

suyu

babamı

en çok seni

en çok Allah'ımı"

Simurg. İsmail Karakurt.(3)

-- Hocam, babam edebiyat dersi için söz-
lük alırken para üstü çıkışmayınca ver-
mişler..."

Dersteydim. Miyase'nin elinde onu gö-
rünce dersi kestim. Kitabın macerasını öğ-
renince sustum. Sanırım Simurg tarihteki
yerini "para üstü olarak verilen ilk kitap"
şeklinde alacak.

Karakart'un birkaç şiirini Dergah'ta oku-
muştum. Simurg'un yayınladığını da aynı
dergiden öğrenmiştim. Bulup okumanın yol-
larını arıyordum. Tesadüf yukarıda an-
lattığım şekilde oldu.

"Rüyaların bile

Kühü kalmadı

Kaf dağına giden samanyolu yandı."

Buraya kadar yaptığımız iktibaslar Si-
murg müellifinin çocuksu yanını yansıtıyor.

**"İçimde Yusuf'un güneşi yakma tak-
litleri"**

**"İşklî ellere ve karıncalara gü-
lümşedim**

(Süleyman Peygamberin dostlarına)"

**"ferhat/ oradaydı/ ruhumu keşfe ça-
ğırın melekler."**

Bunlar ise, şairin Klasik kültürümüze bol
bol gönderdiği telmihlerden birkaçı.

Sağlam bir temele dikmiş bayrağını İs-
mail, ferah bir evreni taklit ediyor.

8- En çok sevindiğim, kitapların bit pa-
zarlarına düşmesidir. Bu garip birşey değil.
Öğrenciyken Mezarlıkbaşı'nda ve Zafer Çar-
şısı'nın üstünde, kitap bitpazarlarında, nice
vakitlerimi harâretli zevkler yaşayarak ge-
çirdim. O günler geride kaldı artık...

Şu ise acı: İmzalanmış, hediye edilmiş ki-
taplar... Sadakat ve vefanın aynası bu ki-
tapların asfalttan raflarda sergilenmesi...
Ve belki de, hiçbir okuyucu bulamadan, o
asfalt mezarlarda kalakalması...

Acı kelimesi yetmiyor hâlime. Yüreğimi
daha fazla kanatıyorum. İki kez, üç kez, beş
kez, beşyüz kez...

Bir yanlışlık olmalı. Bir şair, başka bir
şaire kitabını imzalayacak. Sonra, bir üçün-
cü (güya) şair (bendeniz), ıpıssız bir İç Ana-
dolu kasabasında bu kitabı eline ge-
çirecek...İnanamıyorum. Şaşıyorum.
Bunaliyorum. AÇIKLIYORUM:

9- Efendim, imzalayan: Mehmet Ragıp
Karcı.

İmzalanan kitap: Yeni Bir Sevda Sü-
leyman'ı (4)

İmza: ŞAİR ve ARİF

AY'a

Muhabbetle

Ankara, Haziran 1989 tarihli bu imzalı ki-
tap buralara nasıl geldi? Kitaba ve şiire hiç
te açık olmayan bu kasabanın hangi ca-
zibesi mest etti acaba? Bunu, üç kişi, üç şair
bilebilir ancak. Bendenizin bildiği, bu kitabı
burada, tesadüfen bulmamdır. Gerisini bilse
bilse, diğer iki şair, imzalayan ve im-
zalattıran arkadaşlar bilebilir.

A, bakın az kalsın unuttuyordum, bu ki-
tabı kimse benden istemesin, veremem.
"Topraktan boyuna boynu bükük türküler
çıkaran" bu "denizlerin korkak sürgünü"nü
şiir sanatı açısından ele almam gerekiyor:
edebiyat memurluğumu tatmin yani.

Her iki sevgili şaire de selamlar...

10- Onuncu bahçede Cahit Koytak var.
Geç vakitlerde farkettiğim:

**"Yüzünün öteki yarısını
ördüğü son duvarın
arkasında unutan"
bu "Praglı Adam"ı (5)
"otağını her mevsim
bir konak öte"**

aparan bu tahtsız "Pâdişah"ı (6) "İlk Atlas" la tekrar ve iyice okudum. (7)

Futbol çocuklarının ve yağmurların arkasında kaybolan şiirlerin şairi diyorum. Olmuyor. Uykuyu ve golleri unuttum: **"Yağmurlu bir gün**

**Dışarda futbol oynuyor çocuklar
Top yukardayken uyukluyorlar (...)
Ve**

yağmur yutuyor bütün golleri"

Durur mu? Çocukları uyandırdı. Goller geçersizdir dedi. Çok sevindi golleri yiyenler. Baktılar, karşılarındaki bir ermişti. Samimi, sevecen, ısıtan, ihtiyar:

"Kalabalıkta

İlk çığlığı atacakmış gibi

Bağrını açık tutan

Ama hiç ses çıkarmayan ermiş!

Sesini hangi dağın

İçinde tutuyorsun

Kurtların vaşakların sırtını okşayarak?

Ve melekler eğilmiş taraçalardan

Gemiye çağırıyorlar seni."

Biliyorum, gemiye doğru gitti o. Sanırım çocuklar da gitti. Çünkü herkes can atıyordu gitmeye o saat.

"...lehimciler

musluk tamircileri

hallaçlar bıçak bileycileri

ben, amcam ve çetenin

öteki bitirimleri"

durur muyuz? "Atlarda biriken uzaklıkları" özledik hepimiz.

11-(İbrahim Süresinin/24. Ayetinde)

Mealên: "Allah'ın nasıl bir mesel irad ettiğini görmüyor musunuz? Güzel söz, kökü yerde sabit, dalları havada güzel bir ağaç gibidir."

"Tû'tiukulehâkullehînin biizni rabrilî.

(İbrahim Süresi/25. Ayetin bir kısmı)

Mealên: "Meyvesini her zaman Rabb'ının izniyle verir."

Güzel söz. Söze değinmiştik. Güzel söze ilk defa sayfa açıyoruz. Evrenin, daha doğrusu âlemin, âlemlerin en güzel sözü olan mübarek Kur'an-ı Kerim'den, Cenab-ı Allah'ın kelâmından daha güzel söz olur mu?

Daha sonra devam edeceğiz efendim, bize susmak düşer O'nun sözünün başladığı yerde.

DİPNOTLAR:

1- Sombahar 19. Sayı

2- H. Gösteri 156. Sayı

3- Simurg, İsmail KARAKURT, M.E.B., İstanbul,1992

4- Yeni Bir Sevda Süleymanı, M. Ragıp KARCI, Yazı Yayıncılık, İstanbul,1988

5- Dergâh, 28. Sayı

6- Dergâh, 26. Sayı

7- İlk Atlas, Cahit KOYTAK, Yazı Yayıncılık,1990

Eyyup YÜKSEL

ÖZLEM VE BEKLEYİŞ

Gecenin saçlarında taranan düş güzeli
Kelime kelime örülen hüznün
Umut perdesinden açılan sofra
Ve karanlığa mahkum beyaz

Yollara ekilen umutlar
Ve vurulan ellerimizde gülleri sevdanın
Göğsümüzde açılan kan renkli çiçekler
Yüreklerimizden havalanan güvercinler nerede?

Kanatlanan ruhlarımızdı
Karadeniz'den Kızıldeniz'e uzanan düşlerle
Yepyeni oyunlar oynuyor yaramaz çocuklar
Feryad u figân içinde.
Karadeniz'den Kızıldeniz'e uzanan düşlerle
Ruhlarımızdı kanatlanan

Tenha aşkımın gürültülü ölümü
İnfilak gecesini yaşamayan ömür
Aşkları fotoğraf fotoğraf biriktiren gençlik
Ve dertleri de.

Gecenin saçları beyaz
Düş güzeli şehzâde
Simsiyah aşka bürünmüşken
Hüzün fışkırır dudaklardan

Çocuklar susun!
Çıglıklarınız rahatsız ediyor uyuyanları.

Gece sürüyor
Saçlarını tarıyor zulüm
Kapkara aynada beyaz bir leke
Düş güzeli şehzâde
Düş sürüyor
Sabah olmak üzere.